

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 kwietnia 2016 roku, wydanym w sprawie III C 515/15, Sąd Rejonowy dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi, zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.795,78 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 3.595,78 zł od dnia 7 czerwca 2014 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 1.207 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Ponadto Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 301,50 zł tytułem nieuiszczonych wydatków sądowych.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany, zaskarżając go w całości i zarzucając mu:

1. naruszenie przepisów postępowania mających istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

a. art. 217 § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez oddalenie zgłoszonego prawidłowo wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu wyceny pojazdów i techniki samochodowej na okoliczność rzeczywistych, uzasadnionych kosztów naprawy pojazdu P. (...), podczas gdy dowód ten dotyczy okoliczności mających dla sprawy istotne znaczenie, a sporne okoliczności nie zostały wyjaśnione,

b. art. 233 § 1 i 2 k.p.c. i art. 328 § 2 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie, dokonanej wybiórczo, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, polegającej na zupełnym pominięciu dla oceny zasadności powództwa wniesionego w niniejszej sprawie faktu wcześniejszych napraw pojazdu P., sposobu ich przeprowadzenia (w sposób niefachowy, z użyciem części pochodzących z rynku wtórnego), a w konsekwencji błędnym przyjęciu, zarówno na etapie subsumpcji, jak i wyrokowania, że zasadny jest zwrot na rzecz powoda odszkodowania w łącznej wysokości 11.701,30 zł, co doprowadziło do uwzględnienia powództwa w całości,

c. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 278 k.p.c. poprzez błędną ocenę opinii biegłego, która jest pozbawiona wartości merytorycznej, stronnicza, nieprofesjonalna, niepełna i obciążona licznymi błędami,

d. art. 233 § 1 k.p.c. przez dokonanie oceny materiału dowodowego z pominięciem jego istotnej części, tj. dokumentacji zdjęciowej, zgromadzonej na płycie CD załączonej do sprzeciwu od nakazu zapłaty wniesionego w niniejszej sprawie, a z której jednoznacznie wynika, że pojazd P. (...) naprawiany był w sposób nieprofesjonalny, niepełny, a poprzednie naprawy przeprowadzone zostały przy użyciu części pochodzących z rynku wtórnego;

2. naruszenie przepisów prawa materialnego, mianowicie:

a. art. 361 § 1 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i obciążenie pozwanego kosztami przekraczającymi normalne następstwa szkody z dnia 7 maja 2014 roku, a w konsekwencji obciążenie pozwanego kosztami, do poniesienia których nie jest obowiązany,

b. art. 361 § 1 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że koszty sporządzenia prywatnej opinii mieszczą się w normalnym związku przyczynowym z kolizją, za którą odpowiedzialność ponosi pozwany.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji. Ponadto skarżący wniósł o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego za I i II instancję.

. W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie w całości i zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja nie jest zasadna i nie zasługuje na uwzględnienie.

Wszystkie zarzuty podniesione w apelacji uznać należało za nietrafne.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do zarzutu naruszenia prawa procesowego, jako że poprawność zastosowania przepisów prawa materialnego może być oceniana jedynie w odniesieniu do stanu faktycznego ustalonego zgodnie z zasadami procedury cywilnej (wyrok SN z dnia 2 lipca 2004 r., II CK 409/03, Lex nr 148384).

Uznając ustalenia faktyczne poczynione w postępowaniu pierwszoinstancyjnym za prawidłowe, Sąd Okręgowy podziela je i przyjmuje za własne.

Wbrew stanowisku skarżącego, Sąd Rejonowy w przedmiotowej sprawie nie naruszył zasady określonej w art. 233 § 1 k.p.c., która nakazuje, aby Sąd oceniał wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy kluczowe znaczenie ma opinia biegłego z zakresu wyceny pojazdów. Sąd Rejonowy trafnie przyjął, że wydana w sprawie opinia biegłego stanowi pełnowartościowy materiał dowodowy. Jednak ażeby dojść do tej konstatacji niezbędna jest uwaga wstępna, bowiem na ocenę tejże opinii wpływ ma zasada rozkładu ciężaru dowodowego w procesie cywilnym. Pozwany twierdził, że przed wypadkiem w pojeździe powoda zamontowane były części nieoryginalne, o niższej wartości. Termin części nieoryginalne oznacza części, które pochodzą od innego dostawcy niż producent. Z uwagi na treść art. 6 k.c. pozwany winien tę okoliczność udowodnić.

W ocenie Sądu Okręgowego udowodnienie tejże okoliczności wymaga zasięgnięcia wiadomości specjalnych. Na tym etapie postępowania przeprowadzenie tego dowodu nie jest jednak możliwe, a to z dwóch przyczyn. Po pierwsze, dla wydania takowej opinii niezbędne jest przeprowadzenie oględzin uszkodzonych w wypadku części. Dokumentacja fotograficzna dla rozstrzygnięcia tej kwestii to zbyt mało, bowiem w przypadku weryfikowania kwestii tak szczegółowych i technicznych niezbędne jest bezpośrednie zetknięcie się z opiniowanym przedmiotem. Po drugie, pozwany na żadnym etapie postępowania nie złożył wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na tę właśnie okoliczność. Dopuszczony w sprawie biegły słusznie przyjął, że powód użytkował pojazd, który był uprzednio naprawiany w zakresie tylnego zderzaka, zaś naprawa ta była wykonana częściami pochodzącymi z rynku wtórnego, jednakże części te miały charakter oryginalny. Brak jest materiału dowodowego, który dowodziłby, że było inaczej. Zatem wnioski opinii biegłego, jak i tok rozumowania, jawią się jako zgodne ze wskazaniami doświadczenia życiowego i zdecydowanie korelują z pozostałym materiałem dowodowym, w tym dokumentacją fotograficzną. Z tych względów nie okazał się zasadny zarzut, że Sąd Rejonowy nie rozważył wszechstronnie całego zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego.

Argumentacja przedstawiona w wywiedzionym środku zaskarżenia zmierzająca do podważenia dowodu z opinii biegłego stanowi niczym więcej jak niedozwoloną polemikę z wiarygodną opinią biegłego. Skarżący nie pokusił się o precyzyjne wskazanie, dlaczego opinia biegłego jest pozbawiona wartości merytorycznej, stronnicza, nieprofesjonalna, niepełna i obciążona licznymi błędami. Apelację w niniejszej sprawie sporządził profesjonalny pełnomocnik, zatem oczekiwać by należało, ażeby stronił on argumentów, które niczym więcej jak sposób emocjonalny a nie merytoryczny biją w opinię biegłego. Taki sposób formułowania zarzutu potencjalnie stanowić może naruszenie zasad etyki zawodowej. Sam fakt, że strona nie jest niezadowolona z wniosków opinii nie może uzasadniać obraźliwego twierdzenia, że opinia jest pozbawiona wartości merytorycznej czy nieprofesjonalna. Skarżący nie wykazał choćby jednego błędu jaki by można stawiać tejże opinii. Ponadto brak jest jakichkolwiek argumentów za tym, ażeby uznać, iż biegły opiniował w sposób stronniczy.

Mając na uwadze, że brak było podstaw do kwestionowania niniejszej opinii biegłego, Sąd Rejonowy słusznie oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii kolejnego biegłego na tożsame okoliczności. Wniosek ów zmierzał jedynie do przewlekłości w postępowaniu. Nie może stanowić podstawy dla dopuszczenia kolejnej opinii biegłego sam fakt, że strona postępowania nie jest zadowolona z wniosków dotychczasowej opinii, co naraża ją na przegranie procesu.

Tym samym uznać należy, że Sąd a quo nie naruszył reguł procedowania i zebrał materiał dowodowy, który pozwolił na wydanie rozstrzygnięcia merytorycznego w niniejszej sprawie.

Nie sposób podzielić argumentacji pozwanego, że Sąd Rejonowy naruszył art. 361 § 1 k.p.c., zgodnie z którym zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynika. Zatem pozwany zobowiązany zwrócić poszkodowanemu wszystkie celowe, ekonomicznie uzasadnione wydatki poniesione w celu przywrócenia poprzedniego stanu pojazdu. Do wydatków tych należy zaliczyć koszty nowych części i innych materiałów, jeżeli ich użycie było niezbędne do naprawienia pojazdu, tak jak to ma miejsce w niniejszej sprawie. Wedle reguły wskazanej w art. 363 k.c. w razie zaistnienia wypadku poszkodowany powinien uzyskać pełną rekompensatę poniesionej szkody. W przypadku naprawy częściami oryginalnymi, co stwierdził biegły, nie dojdzie do bezpodstawnego wzbogacenia się powoda kosztem pozwanego, albowiem brak jest podstaw do twierdzenia, że taka właśnie naprawa spowoduje wzrost wartości rynkowej pojazdu. Konstatacja biegłego wynika z tego, iż naprawa tylnego zderzaka nie spowoduje zmiany wizualnej pojazdu, ani też nie zwiększy komfortu jazdy. W realiach niniejszej sprawy nie ulega zatem wątpliwości, że zakres szkody podlegającej naprawieniu opiewa o części nowe, oryginalne, które niezbędne są dla restytucji stanu poprzedniego, co wynika z art. 361 § 1 i 2 k.c., które to przepisy Sąd Rejonowy trafnie zastosował.

Pozwanemu należą się również koszty zasięgniętej przed wytoczeniem powództwa opinii prywatnej, zmierzającej do ustalenia rzeczywistego zakresu szkody. Na szkodę poniesioną przez powoda składa się również suma, jaka zapłacił za sporządzenie opinii przez rzeczoznawcę. Odszkodowanie bowiem ma wyrównać uszczerbek majątkowy powstały w wyniku zdarzenia wyrządzającego szkodę, zaś aby mówić o szkodzie w rozumieniu powołanych przepisów, trzeba stwierdzić uszczerbek (zmniejszenie) majątku poszkodowanego, który nastąpił wbrew woli uprawnionego. Natomiast jeśli ich poniesienie było skutkiem działania samego poszkodowanego, to dalszej oceny będzie wymagać stwierdzenie, czy był on zmuszony do ich poniesienia, czy też poniósł je dobrowolnie. Wydatki, które powód określa mianem szkody, zostały poniesione dobrowolnie, jednakże zdaniem Sądu poddanie samochodu wycenie powypadkowej stanowiło konieczne czynności przygotowawcze do wszczęcia postępowania sądowego. Zasadne bowiem jest upewnienie się przez powoda przez zasięgnięcie opinii niezależnego eksperta, jaki jest rzeczywisty koszt naprawy samochodu przed rozpoczęciem drogi postępowania sądowego. Koszt tego badania powinien być przez pozwanego zwrócony, albowiem stanowi ekonomicznie uzasadniony wydatek, niezbędny i celowy dla dochodzenia roszczenia.

Nieco szerszego przedstawienia wymaga związek przyczynowy pomiędzy zdarzeniem szkodowym a tą właśnie szkodą. Związek przyczynowy może występować jako normalny również wtedy, gdy pewne zdarzenie stworzyło warunki powstania innych zdarzeń, z których każde kolejne stanowiło normalne następstwo zdarzenia szkodowego i pomniejszało stan majątkowy poszkodowanego. W takim właśnie związku pozostaje koszt zasięgniętej opinii prywatnej, bowiem gdyby nie wypadek i zaniżone pierwotne odszkodowanie, to powód nie poniósłby tychże kosztów. Wobec powyższego Sąd Rejonowy słusznie przyjął zakres szkody, nie naruszając dyspozycji art. 361 § 1 i 2 k.c. Mając na uwadze powyższe, w oparciu o art. 385 k.p.c., Sąd Okręgowy oddalił apelację.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd orzekł w oparciu o regułę określoną w art. 98 k.p.c.. Pozwany uległ co do całości apelacji, zatem powodowi należy się zwrot kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym. Koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym Sąd Okręgowy wyliczył stosownie do § 6 pkt 3) w zw. z § 12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokatów oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu (t.j. - Dz.U. z 2013, poz. 491 z późn. zm.), a to z uwagi na przepis intertemporalny - § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokatów (Dz. U. z 2015, poz. 1805).